

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Hotărârea Guvernului pentru aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea programului de susținere a producției de usturoi", precum și pentru stabilirea unor măsuri de verificare și control al acesteia, în anul 2022

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Usturoiul este una dintre cele mai populare legume din România, foarte utilizat în gastronomie, motiv pentru care este cultivat aproape în toate regiunile.

Interesul pentru cultura usturoiului în România este în creștere în ultimii ani, datorită orientării consumatorilor către produsele proaspete și de calitate.

Cultura de usturoi are un potențial nevalorificat pe deplin în sensul existenței unor premise care să ofere producătorilor posibilitatea funcționării în condiții de piață echitabile în context concurențial.

În perioada 2018 – 2020, atât suprafața cultivată cu usturoi, cât și producția totală s-au aflat pe un trend descendent.

În anul 2020, suprafața cultivată cu usturoi a scăzut față de anul 2018, cu cca 4%, de la 5.879 ha, la 5.666 ha.

O scădere s-a înregistrat, de asemenea, și în ceea ce privește producția totală. Astfel, producția totală a scăzut față de anul 2018, cu cca 10%, de la 30.566 to, la 27.586 to.

	Suprafața totală (ha)	Producția totală (to)
Anul 2018	5.879	30.566
Anul 2019	5.757	27.703
Anul 2020	5.666	27.586

Date INS

Majoritatea suprafețelor sunt exploatate de către micii fermieri constituiți în ferme de familie.

Județele cu cele mai mari suprafețe cultivate cu usturoi sunt: Suceava, Arad, Botoșani, Dolj, Teleorman, Iasi, Timiș, Olt.

La nivelul României, consumul de legume mediu anual pe locuitor se situează în jurul valorii de 155,9 kg, din care consumul de usturoi anual/cap de locuitor reprezintă 2,2 kg, respectiv 1,41% din consumul total de legume.

Deficitul de producție la cultura de usturoi cultivat în câmp se datorează costurilor mari de producție, deficitului de sămânță din soiuri autohtone, lipsa gamei de mașini și utilaje necesare aplicării tehnologiei, precum și slaba asociere a producătorilor agricoli.

Lipsa spațiilor destinate conditionării (sortare, ambalare etc.) și

păstrării corespunzătoare a usturoiului, a creat dificultati în valorificarea producției către piață, ceea ce a condus la creșterea importului de usturoi.

Din analiza datelor privind schimburile comerciale cu usturoi în perioada 2018 – 2021 s-au constatat solduri anuale negative, ceea ce impune necesitatea creșterii producției interne de usturoi.

Specifi- care	IMPORT		EXPORT		Sold
Anul	tone	mii €	tone	mii €	mii €
2018	21.544,81	39.687,90	1.094,63	1.933,27	-67.754,63
2019	4.777,18	9.108,49	32,03	46,27	-9.062,22
2020	6.376,17	13.507,05	569,63	994,51	-12.512,54
2021 (1.01- 31.08)	3.754,79	8.416,15	439,0	810,58	-7.605,57

Principalele țări UE din care România importă usturoi sunt: Olanda, R. Ceha, Spania, Ungaria și Germania, iar principala țară terță: R.P. Chineză.

Principalele țări exportatoare de usturoi sunt: China, Egipt, Turcia, Ucraina.

Pentru a se asigura necesarul de consum al populației trebuie menținute suprafețele dedicate acestei culturi, motivarea producătorilor existenți să nu abandoneze această cultură, precum și încurajarea fermierilor noi să cultive usturoiul în zonele cu tradiție.

Cultura usturoiului se pretează foarte bine pentru cei care dețin suprafețe mici cultivate cu legume, pentru fermele de familie și pentru membri formelor asociative, respectiv cooperative agricole, grupuri și organizații de producători.

Producătorii agricoli s-au adresat ministerului pentru continuarea susținerii producției de usturoi, răspunzând astfel și dorinței consumatorului de a avea acces la produse de calitate.

În urma consultărilor cu formele asociative reprezentative din sector, precum și în urma întâlnirilor ce au avut loc în ultima perioadă (2020-2021), cu reprezentanții sectorului legumicol și ai marilor rețele comerciale s-a stabilit că usturoiul este un produs deficitar, ca urmare trebuie susținută cultivarea acestuia printr-o formă de sprijin.

Marile rețele comerciale sunt interesate de achiziționarea unor cantități mari și constante de usturoi, datorită preferințelor consumatorilor pentru acest produs, recunoscut pentru calitățile organoleptice deosebite.

Prin promovarea acestui proiect de act normativ se asigură creșterea suprafețelor cultivate cu usturoi, a nivelurilor de producție, a locurilor de muncă în zona rurală, precum și încurajarea fermierilor de a cultiva în continuare această specie.

	Totodată, producătorii agricoli cultivatori de usturoi sunt stimulați să se constituie în structuri asociative, în vederea facilitării accesului membrilor la mijloacele tehnice, dar și creșterea puterii de negociere pentru reducerea costurilor cu inputurile utilizate în culturile de usturoi. De asemenea, în Programul de Guvernare, sunt prevăzute următoarele obiective: - continuarea aplicării tuturor formelor de sprijin și introducerea de mecanisme și instrumente noi pentru agricultură; - echilibrarea balanței comerciale cu produse agroalimentare, prin reducerea importurilor, stimularea exportului, a producției și a consumului de produse românești. În acest sens a fost elaborat proiectul de <i>Hotărâre de Guvern pentru aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea programului de susținere a producției de usturoi", precum și pentru stabilirea unor măsuri de verificare și control al acesteia, în anul 2022.</i>
1¹. Transpunere/creare cadru pentru aplicare legislație comunitară	Regulamentul (UE) nr. 1.408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul agricol, modificat prin Regulamentul (UE) nr. 2019/3016 al Comisiei din 21 februarie 2019.
2. Schimbări preconizate	Prezenta hotărâre stabilește o schemă transparentă de ajutor de minimis, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul agricol, modificat prin Regulamentul (UE) nr. 2019/3016 al Comisiei din 21 februarie 2019, denumit în continuare <i>Regulamentul de minimis în sectorul agricol</i>. Schema de ajutor de minimis se acordă întreprinderilor/întreprinderilor unice care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole, pentru susținerea producției de usturoi. Beneficiarii acestui sprijin financiar sunt: - producătorii agricoli persoane fizice care dețin atestat de producător emis în baza Legii nr.145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol, cu modificările și completările ulterioare, valabil până la 31 decembrie 2022. - producătorii agricoli persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, constituite potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016; - producătorii agricoli persoane juridice.

Pentru a fi eligibili la aplicarea schemei de ajutor la cultura de usturoi, solicitantii trebuie să îndeplinească următoarele criterii cumulative de eligibilitate:

- a)** să solicite ajutorul de minimis prevăzut de prezenta hotărâre;
- b))** să utilizeze o suprafață cultivată cu usturoi de minimum 3.000 mp, marcată la loc vizibil cu o placă-indicator, pe care să se găsească inscripția „Program susținere usturoi, anul, beneficiar numărul, Direcția pentru Agricultură Județeană/a Municipiului București“, cu dimensiunea minimă recomandată de 50 cm/70 cm;
- c)** să obțină o producție de minimum 3 kg usturoi/10 mp de pe suprafața prevăzută la lit. b);
- d)** să fie înregistrați în evidențele Registrului agricol deschis la primăriile în a căror rază administrativ-teritorială se află suprafețele cultivate cu usturoi, în anul 2022;
- e)** să dețină Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor, conform modelului prevăzut în anexa nr. 7, completat începând cu data înființării culturii și avizat de oficiul fitosanitar județean;
- f)** să facă dovada producției realizate, prin documente justificative, în funcție de forma de organizare .

Dovada producției realizate prin documente justificative dă posibilitatea urmăririi trasabilității produselor, de la poarta fermei până la consumatorul final, astfel că se realizează verificarea provenienței produselor și a calității acestora, prin controalele fitosanitare.

Astfel, documentele justificative fac dovada că schema de minimis și-a atins scopul, se acordă celor care desfășoară activitate economică în domeniul producției primare de produse, astfel că fermierii care au calitatea de producător agricol primesc acest sprijin financiar.

Prin schema propusă, în anul 2022, pentru susținerea producției de usturoi se stabilește un cuantum de 3000 euro/ha cultivat cu usturoi, suprafața minimă eligibilă fiind de 0,3 ha. Calculul sprijinului se face proporțional cu suprafața de pe care s-a obținut o cantitate minimă de 3000 kg/ha.

Acest ajutor urmărește realizarea unei producții cantitative și calitative și are rolul de a eficientiza activitatea exploatațiilor prin capitalizarea acestora, precum și asigurarea necesarului de consum de calitate.

Valorificarea producției se face în perioada 1 iunie - 21 noiembrie, inclusiv.

Valoarea totală a ajutoarelor de minimis care se acordă unei întreprinderi/întreprinderi unice nu poate depăși suma de 20.000 euro pe durata a trei exerciții financiare, în cursul exercițiului financiar actual, respectiv anul depunerii cererii de înscriere în program și în cele două exerciții financiare precedente, conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Regulamentul de minimis în sectorul agricol.

	Bugetul pentru acordarea ajutorului de minimis este de 22.263,750 mii lei, reprezentând echivalentul a maximum 4.500 mii euro. Cererea de înscriere în program și documentele aferente se depun până la data de 16 mai, inclusiv la direcțiile agricole județene și a Municipiului București. Proiectul mai prevede faptul că responsabilii desemnați cu primirea cererilor din cadrul DAJ, înainte de înregistrarea cererii în registrul unic pentru accesarea programului, verifică existența tuturor documentelor obligatorii, efectuează corespondența datelor din cerere cu datele din documente și întocmește un proces-verbal de verificare a documentelor. După verificarea documentelor, responsabilii desemnați din cadrul DAJ, respectiv a municipiului București înregistrează cererea în Registrul unic pentru accesarea programului. Pentru obținerea sprijinului,, după efectuarea verificărilor, potențialii beneficiari înregistrați în Registrul unic pentru accesarea programului, au obligația să depună la DAJ unde au depus cererea de înscriere, documentele justificative, precum și copia Registrului de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor, completat la zi și avizat de oficiul fitosanitar județean, până la 29 noiembrie, inclusiv. Proiectul de act normativ mai reglementează și întocmirea unor situații centralizatoare cu sumele necesare pentru acordarea sprijinului financiar, care se întocmesc de structurile implicate în vederea deschiderii de credite bugetare și alimentarea conturilor direcțiilor pentru agricultură județene, respectiv a municipiului București, în scopul virării sumelor cuvenite în conturile beneficiarilor, potrivit legislației în vigoare, precum și statuarea unor termene limită de depunere a acestora. Acordarea ajutorului reglementat de prezenta hotărâre va duce la sporirea interesului producătorilor agricoli în dezvoltarea exploatațiilor agricole precum și înființarea unor centre de colectare a producției de legume, a spațiilor destinate condiționării (sortare, ambalare) și păstrării corespunzătoare a usturoiului, precum și menținerea în cultură a suprafețelor din zonele cu tradiție, în cultura usturoiului.
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Ajutoarele de minimis din agricultură cad sub incidența prevederilor art. 49 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 și al Regulamentului (UE) nr. 1.408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în

	sectorul agricol, modificat prin Regulamentul (UE) nr. 2019/3016 al Comisiei din 21 februarie 2019.					
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Ajutorul de minimis reglementat de prezentul proiect va contribui la creșterea și stabilizarea cantitativă și calitativă a producțiilor de materii prime, la echilibrarea balanței veniturilor și cheltuielilor producătorilor agricoli, ajutându-i să se reaseze într-o poziție mai stabilă și mai echilibrată în raport cu partenerii de afaceri.					
2 ¹ .Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul					
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul					
3. Impactul social	Acordarea acestui ajutor de minimis producătorilor agricoli va duce la dezvoltarea exploatațiilor agricole, la încurajarea constituirii fermierilor în forme asociative, menținerea în cultură a suprafețelor din zonele cu tradiție, în cultura usturoiului. Sprijinirea fermierilor ar putea avea ca efecte echilibrarea balanței veniturilor și cheltuielilor, astfel ameliorându-și nivelul de trai, menținându-se în activitate și evitându-se depopularea spațiului rural, menținându-se locurile de muncă precum și atragerea tinerilor în spațiul rural.					
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul					
4 ¹ . Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Nu are impact. Proiectul este corelat cu dispozițiile Convenției europene a drepturilor omului și ale protocoalelor adiționale la aceasta, ratificate de România, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.					
5. Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
Mii lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 2 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) sume primite de la UE						
(ii) taxa pe valoarea adaugata						
b) bugete locale:						
(i) sume defalcate din TVA						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații: Resursele financiare necesare aplicării schemei de ajutor de minimis prevăzute de prezenta hotărâre sunt în sumă 22.263,750 mii lei, reprezentând echivalentul a maximum 4.500 mii euro și se asigură din bugetul aprobat Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2022, la capitolul 83.01 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare“, titlul 51 "Transferuri între unități ale administrației publice", articolul 51.01 "Transferuri curente", alineatul 51.01.01 "Transferuri către instituții publice", direcțiilor pentru agricultură județene și a municipiului București, care asigură sumele necesare acordării schemei de la capitolul 83.10 "Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare", titlul 40 "Subvenții", articolul 40.15 "Sprijinirea producătorilor agricoli. Resursele financiare necesare implementării ajutorului de minimis se vor încadra în prevederile bugetare ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2022, aprobate cu această destinație.						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Regulamentul (UE) nr. 1.408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul agricol, modificat prin Regulamentul (UE) nr. 2019/3016 al Comisiei din 21 februarie 2019.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au avut loc consultări cu reprezentanții formelor asociative reprezentative din sectorul legume-fructe, respectiv Organizația Interprofesională PRODCOM legume-fructe, reprezentanții micilor producători din principalele bazine legumicole. Proiectul va fi supus dezbaterii în cadrul Comisiei de Dialog Social.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Consultările au avut în vedere reprezentativitatea structurilor asociative din sectorul legumicol precum și activitatea pe care acestea o desfășoară în beneficiul producătorilor și a relațiilor pe filiera de produs.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Legislativ
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au fost respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventulul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și /sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Instituția publică responsabilă cu implementarea măsurilor cuprinse în proiectul de act normativ este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin direcțiile pentru agricultură județene, respectiv a municipiului București.
2. Alte informații	Nu este cazul

În acest sens a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea schemei "Ajutor de minimis pentru aplicarea programului de susținere a producției de usturoi", precum și pentru stabilirea unor măsuri de verificare și control al acesteia, în anul 2022, pe care îl supunem spre adoptare.

**MINISTRUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE**

Adrian-Ionuț CHESNOIU

Avizăm

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII**

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Adrian CÂCIU

Bogdan Lucian AURESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian-Cătălin PREDOIU